POŠTARINA PLAĆENA

GLASNIK SRCA ISUSOVA

1934

IZDAJU ISUSOVCI ZAGREB I, pp. 147

GOD. 43 LISTOPAD BROJ 10

GLASNIK PRESVETOGA SRCA ISUSOVA.
S dopuštenjem crkvene oblasti izdaju mjesečno Isusovci u Zagrebu.
Broj čekovnog našeg računa 33.896.
Cijena: 15 d. — ½ dol. — 8 lira. — 2.50 pengo.
Uprava »GLASNIKA S. I.«, Zagreb I. 147. Palmotićeva ul. 31.

GLASNIK PRESVETOGA
SRCA ISUSOVA

God. 43. Listopad 1934. Broj 10.

Ponizi, Gospodine, neprijatelje Crkve na njihovo spasenje.

Mjesečna nakana u listopadu, blagoslovljena od sv. Oca.

Sveti je Bruno prolazio šumom skupa sa svojim redovnicima, kada odjednom ču lavež pasa. I gle! Šumskim puteljkom bježi zec, a za njim čopor neprijatelja. I taj zec dotrči pred sveca. Ovaj ga uze u ruke i digne na svoja prsa. Kako mu je srce tuklo! Psi okružiše sv. Bruna i svojim lavežom zaglušiše okolinu. Što će svetac na to? Samili mu se, te otjera okrutne životinje i plahog zečića pusti opet na slobodu.

I sveta naša rimokatolička Crkva imade mnogo neprijatelja. Ovi na nju navaljuju sa svih strana: pritajeno i otvoreno. Ustaju protiv nje mnogi skizmatici i heretici, liberalci raznih dlaka, socijalni demokrati, nacisti i fašisti, framasuni, teozofi, adventisti, anabaptisti, boljševici. Svi udaraju na Crkvu poput silnih valova i hoće da je sruše. I pakao se diže neprestano na svetu našu Majku. Petrovu pećinu hoće da sruše. To je zgodno prikazano u jednoj slici Kalendara Srca Isusova za g. 1935. Konopima su zaokružili hrid ispod Crkve i natežu se pod Luciferovom komandom. Naša Crkva mora da zavapi: »Neprijatelji moji opkoliše dušu moju (ps. 16, 9). »Okružiše me telci mnogi, debeli bikovi opkoliše me« (ps. 21, 13); mora da kaže kao nekoć David: »Odasvud se ćutim u ljutoj tjeskobi« (1 Dnevnik 21, 13) ili kao sv. Pavao: »Nikada mira, nego u svemu u nevolji: izvana borbe, iznutra strah« (2 Kor. 7, 5).

Sv. je Crkvi Bog obećao, da je vrata paklena ne će nadvladati (Mat. 16, 18), pa čemu da se ljudi muče i Crkva žalosti? No svi ljudi to ne znaju i kako je Irud u malom Isusu vidio samo čovjeka smrtnog, tako i oni misle da je naša Crkva djelo ljudsko.

Crkva se žalosti, jer joj nije obećano da joj neprijatelji ne će otrgnuti koju granu ili pojedine skupine. Crkva trpi, jer je svaka borba neugodna. Ona gleda tu borbu i pita se sa psalmistom: »Zašto se bune pogani i narodi smišljaju isprazne stvari? Ustaju kraljevi zemaljski i knezovi se skupljaju na Gospodina i pomazanika njegova?« (ps. 2, 1—2). Isti nam psalmista i otkriva razlog te pobune ili bjesnila, jer ti protivnici vele: »Raskinimo veze njihove i zbacimo sa sebe jaram njihov« (ps. 2, 3). Crkva smeta željama i osnovama opakih ljudi. To je razlog, zašto neprijatelji ustaju na nju i htjeli bi uništiti Božje djelo. Ali tko da prahom laguma sunce na nebu ili konopcem da ga povuče k zemlji? Nitko. Zato i veli David o ljudskim navalama na Boga i njegove ustanove: »Onaj, koji stanuje na nebu, smije im se; Gospodin im se ruga« (ps. 2, 4).

Da je tako, promotrimo samo ovu stvar i uvjerit ćemo se o toj istini. U Crkvi našoj vlada bistrina i jasnost u nauci, načelima, u svim vjerskim istinama. To je privuklo k našoj Crkvi mnoge poštene inovjernike i velike učenjake. Ta Crkva je naša »stup i tvrđa istine« (1 Tim. 3, 15). Izvan naše Crkve to ne nalazimo, nego koliko glava toliko mnijenja. Vlada zbrka kao za gradnje babilonskog tornja. I ako čuju nauku katoličke Crkve, ne shvaćaju je. I to je Božja kazna. »Idi i reci tome narodu: Slušajte, ali ne ćete razumjeti; gledajte, ali ne ćete poznati« (Izaija 6, 9). I Isus primjenjuje te proročke riječi: »Okorjelo je srce naroda ovog. Otvrdnuše uši njihove, zatvoriše oči svoje, da očima svojim ne vide i ušima svojim ne čuju, srcem svojim ne razumiju i ne obrate se, da ih izliječim« (Mat. 13, 15). Tako se ispunja proroštvo: »Gospodin satire glave neprijatelja svojih i vlasato tjeme onih, koji živu u grijehu« (ps. 67, 22). U ovo bi se morali zamisliti oni, koji prkose Duhu Svetom i njegovoj sv. Crkvi. Ipak milosrdni Bog hoće, da i ove prkošnjake prevede k luci spasa. I oni mogu kazati: »Bog nas je kaznio radi naših zlodjela i on će nas spasiti radi svog milosrđa« (Tob. 13, 5). Bog sam jamči: »Ne ću da bezbožnik umre, nego da živi i odvrati se od svog puta. Obratite se, obratite se od svojih tako zlih puteva!« (Ezek. 33, 11). Ipak sv. Crkva hoće da se **osveti** ovim zlikovcima, svojim progoniteljima. Kako? Čime? Molitvom. Ona moli, da ih Bog obrati na spasenje. Tako prosi Boga u Velikim litanijama: »Da se dostojiš neprijatelje svete Crkve poniziti, molimo te, usliši nas«. I u sv. Misi za neprijatelje veli Crkva: »Bože mira, ljubitelju i čuvaru ljubavi, podaj svim neprijateljima našim mir i pravu ljubav i oproštenje svih grijeha«.

Tako se eto na našoj sv. Crkvi ispunja Isusovo proroštvo: »Svi će zamrziti na vas radi mojega imena (Lk. 21, 17). Ako svijet mrzi na vas, znajte, da je mrzio na mene prije vas. Kad biste bili od svijeta, onda bi svijet svoje ljubio. Sjetite se riječi, koju sam vam rekao: Nije sluga veći od svoga gospodara. Ako su mene progonili, i vas će progoniti« (Iv. 15, 18—20). Ali i sv. Crkva ispunja Spasiteljevu zapovijed: »Ljubite svoje neprijatelje; dobro činite onima, koji na vas mrze« (Lk. 6, 27). U obim eto stvarima Crkva naša dokazuje, da je od Boga. Sv. Ivan ima to pred očima, kada piše prvim kršćanima: »Ne čudite se, braćo, ako svijet mrzi na vas. Mi znamo, da smo prešli iz smrti u život, jer ljubimo braću. Tko ne ljubi, ostaje u smrti« (1 Iv. 3, 13).

Osvetimo se i mi neprijateljima sv. Crkve! Kako? Čime? **Molimo** i mi, kako to čini sv. Crkva. Ta Isus nam je svima naredio: »Ljubite neprijatelje svoje i molite se za one, koji vas progone, da budete sinovi Oca svoga nebeskoga, koji čini da sunce njegovo izlazi nad zlima i dobrima, i daje kišu pravednima i nepravednima« (Mat. 5, 44—45).

A **što da molimo?** Neka Bog ponizi neprijatelje sv. Crkve; neka udijeli poniznost, jer će se jedino onda i obratiti sebi na spasenje. U svakom grijehu imade nešto oholosti, a u navali ili mržnji na sv. Crkvu ona je u punoj mjeri. A oholi se ne će obratiti, dok ne zabace tu svoju manu, jer je obraćenje djelo Božje milosti, a oholima se Bog protivi i poniznima daje milost« (1 Pet. 5, 5). Zato im veli i sv. Jakov: »Ponizite se pred Gospodinom i uzvisit će vas« (4, 10). Rasipni se sin nije povratio k Ocu prije nego se ponizio. »Gdje je poniznost, tu je i mudrost« (Priče 11, 2), t. j. mudrost, koja vodi k Bogu i izmiruje sa sv. Crkvom. Ta je poniznost i mudrost na spasenje duše. To molimo. Bog nam je svima »propisao kako da se vladamo prema bližnjemu svomu« (Sir. 17, 12).

Spasimo i neprijatelje sv. Crkve! Sv. Petar i nama i njima dozivlje u pamet: »Niste otkupljeni raspadljivim srebrom ili zlatom, nego skupocjenom krvlju Krista kao nedužna i neokaljana janjeta« (1 Pet. 1, 18). Zato i sv. Majka Crkva pozivlje na Veliki petak sve vjernike: »Molimo i za krivovjerce i raskolnike, da ih Bog i Gospodin naš istrgne iz sviju zabluda i k svetoj Majci Crkvi katoličkoj i apostolskoj prizvati se udostoji«. Radimo to i molimo u listopadu, mjesecu sv. krunice. Ta s njom je sv. Dominik pobjedio krivovjerce i neprijatelje sv. Crkve. S njom je katolička vojska za Pija V. g. 1571. u bici kod Lepanta izvojevala sjajnu pobjedu nad turskim brodovljem.

Još ima jedan razlog, da se u ovom mjesecu prema želji sadašnjeg sv. Oca Pape Pija XI. molimo, neka Bog dragi ponizi neprijatelje Crkve na njihovo spasenje. Mi smo članovi Apostolstva molitve i ljubimo Isusa. Tko navaljuje na sv. Crkvu, napada na Isusa, Boga našega. Ta Isus je »glava Crkve« (Kološ. 1, 18); Crkva je tijelo Kristovo (1 Kor. 12, 27). Pravu djecu boli, kada netko vrijeđa ili udara na njihovog oca. Molimo dakle Isusa, neka oprosti neprijateljima svoje sv. Crkve te ih obrati i spasi. »Oče, oprosti im, jer ne znadu što čine!« (Lk. 23, 34).

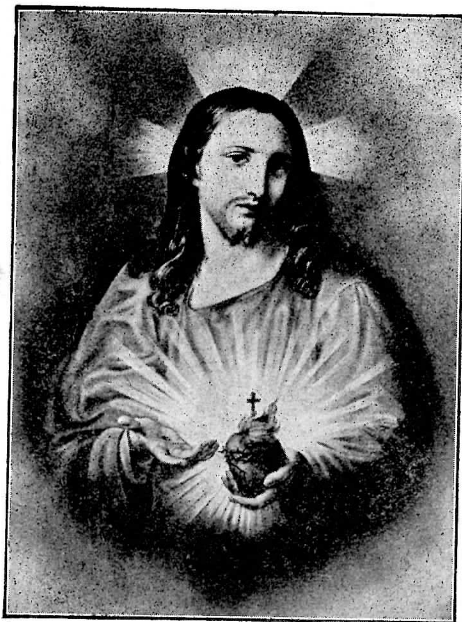
Molimo marljivo i žarko, jer je »u Gospodinu, Bogu našem spas Izraela« (Jer. 3, 23), svega roda ljudskog, pa i neprijateljâ svete Crkve, mile Majke naše. Budimo samilosni poput sv. Brune!

A. Alfirević D. I.

Deset minuta pred slikom Presvetoga Srca.

Klečiš li štovatelju i štovateljice Presvetoga Srca, rado pred slikom Srca Isusova? Uvjeren sam, da ti je ta slika utočište u onim tihim časovima, u kojima ne možeš boraviti pred svetohraništem, gdje Srce Isusovo živo kuca žarkom ljubavlju prema tebi.

Daj, promotri malo to Presveto Srce! Ne vidiš li vijenac od trnja, kojim je Srce Isusovo ovjenčano? Ne bode li Te, o Presveto Srce! još više nego ovo trnje, tolika ljudska mlakost, nemarnost, a osobito nezahvalnost? Ili je moje samoljublje, moja taština i moja oholost ono trnje, koje Ti neprestano novih boli zadaje?!

Gledaj, iz Srca Isusova suklja plamen! Nije li to dokaz, da u Isusovom Srcu tolikom snagom bukti plamen ljubavi prema nama, da Ga taj plamen posve prožima, iz Njega prodire i kao da bi htio provaliti i u tvoje srce, u srce svih ljudi, u cijeli svijet! Dopusti, čovječe, da te obuzme ovaj plamen. Daj da se i tvoje srce raspali ljubavlju ne samo prema Isusovu Srcu nego i prema svima onima, za koje to Srce gori, osobito prema grješnicima. Neka te taj plamen ljubavi goni, da se za grješnike moliš, za njih žrtvuješ, njih obraćaš. Isti plamen ljubavi, koji je u Božanskome Srcu, treba da gori i u tvome srcu.

Promatraj dalje to Presveto Srce. Iz plamena, koji se diže iz Isusova Srca, izrastao je križ. Ljubav je natjerala Isusa na križ, gdje Ga je plamen ljubavi posve spalio! I tvoja ljubav, tvoje molitve, tvoje žrtve, moraju biti začinjene križem! Ako hoćeš, da nešto za grješnike učiniš, da im isprosiš i olakšaš pokoru i obraćenje, moraš i sam na križu trpjeti i umrijeti.

Zar ti ne zapinje oko najviše o ranu Presvetoga Srca? Gledaj one kapljice Presvete Krvi, kako se cijede iz Božanskoga Srca! Štovatelju Srca Isusova, ne dopusti, da te kapljice padnu u blato, nego ih srcem svojim uhvati i sačuvaj za — grješnike! I tvoje srce treba da se troši i da krvari u radu za grješnike.

Prijatelju Božanskoga Srca, kako da se ne raduješ, što si tako blizu tome Presvetom Srcu! Tvoja je služba, da bdiješ nad ulazom u Presveto Srce, da Mu grješnici ne bi novih boli i novih rana zadali! Ti treba da grješnike i mlake pozivlješ k Presvetom Srcu, da im pokazuješ način, kojim će se očistiti u krvi ovoga Presvetog Srca i zapaliti u svom srcu plamen, kojim Ono gori. Raduj se, jer ti se približuje čas, u kojem ćeš se posve sjediniti s Presvetim Srcem i u Njemu boraviti — kroz cijelu vječnost.

Ratnik Ivan i krunica.

Uspomena iz rata.

Pune četiri godine bio sam u ratu. Mnogo sam puta gledao smrti u oči. Opisat ću samo jedan slučaj, koji mi se dogodio 15. listopada 1917. na talijanskoj fronti kod jezera Doberdo.

Ujutro rano pozove me komandant bataljona, dade mi zapečaćenu kuvertu i naredi mi, da je odnesem u brigadsku komandu. Prihvatim pismo i odnesem ga, kamo mi je naređeno. Kad sam to uručio, naredi mi brigadski general, da malko pričekam.

Kraljice svete Krunice, moli za nas.

Ne prođoše ni tri minute, kad mi donese generalov pomoćnik pismo i reče, da ga brzo nosim u jedan rezervni bataljon. Izvršim i tu naredbu. Dok je komandant rezervnoga bataljona čitao pismo, opazim, kako se uozbiljio i uznemirio. Što je dakle bilo? Brigadni general mu je naredio, da odmah mora sa svojim bataljonom u pomoć našem bataljonu, jer inače da naš ne će moći uzdržati kod ponovne navale Talijana.

Morali smo preko kilometar i po ići niz brdo; tako da su nas Talijani s drugoga brda mogli jasno opaziti. Čim smo se zaputili, otvore Talijani vatru: zatutnjaše strašni topovi, šrapnele i granate padale sve jedna do druge. Izgledalo je, kao da se otvorilo i nebo i zemlja. Krijući se za pećine i rovove, išli smo ipak oprezno naprijed. Tako smo prevalili polovinu puta, a izgubili smo samo nekoliko ljudi. Ali dalje se nije moglo: bili smo strašno izmoreni, a Talijani su tako palili, da nije bilo moguće ići dalje. Sakrijem se s jednim pravoslavcem iz Like pod pećinu, koja je ondje bila. Topovi, granate, šrapnele su hučali, bučali, tutnjili i zujali. Nešto kao sudnji dan. Ali nama dvojici jače ne naudiše, osim što nas

je malko zasulo. K nama doskoči jedan mladi zagrepčanin. Tu smo čekali...

Ja kao stari čitatelj Glasnika Srca Isusova, štovatelj Presvetoga Srca i Majke Božje, preporučim se ponovno Presvetomu Srcu, pokajem se te uzmem krunicu i stanem moliti. Uvijek sam je pobožno i rado molio, a u ovoj pogibelji još pobožnije. A osim toga listopad je mjesec svete krunice. Majka Božja neka pomogne. Nešto mi u srcu reče, da nikako ne pođem s ovoga mjesta, dok ne izmolim čitavu krunicu. Zato sam i odlučio, da ću poslušati taj nutarnji glas, a kad izmolim krunicu, krenut ću pa bilo što bilo. Ja sam pobožno molio, a pravoslavac i zagrepčanin su mi se kod toga rugali i ismjehivali me. Bili su pravi bezvjerci, grozno su psovali. »Da vidimo, hoće li te krunica spasiti?« »Što Bog htjedne. to će biti,« rekoh i nastavim. Kada sam svršio tri desetine, poče jenjavati talijanska paljba i odjedamput sasvim prestade. Pred pećinom, gdje smo se skrili, nalazila se jedna kaljuža. Čim vatra prestade, zagrepčanin skoči da se napije iz te kaljuže. Pravoslavac je svakako htio, da sada pođemo dalje, na koje bolje mjesto, jer je vrlo opasno biti kod ove pećine. Ja, slušajući onaj nutarnji glas, rekoh, da ne ću, dok ne izmolim krunice, a sada da imam samo tri desetice. To ga je razljutilo, poče psovati i pođe. Ja ostadoh sam. Baš dok je zagrepčanin pio vodu, a Ličanin stupao naprijed, Talijani odjedamput zagrmješe još gore nego prijed, Talijani odjedna granata pogodi zagrepčanina i zakopa ga u kaljužu, koju je pio, a dvije-tri sekunde kugla iz topa potpuno razmrska pravoslavca. Ja sam pobožno i

Majčice, nauči nas moliti krunicu.

mirno molio svoju krunicu. Bio sam pri koncu četvrte desetice. Što mi je preostalo od krunice, namijenio sam za duše ove dvojice jadnih drugova, da im dragi Bog bude milostiv. Bilo mi ih je jako žao. Bože moj, da su i oni molili sa mnom krunicu i da nijesu psovali, možda bi i danas bili na životu. A što je glavno, duša bi im bila u prijateljstvu s Bogom.

Svršio ja krunicu i gle: prestade i talijanska vatra. Pođem u miru Božjem naprijed. Gledam za drugima iz bataljona i imam šta vidjeti: preko tri četvrtine bataljona leži na putu. Poginuli su gotovo u isto vrijeme, kad i ona moja dva druga, a mene je eto spasilo to, što sam molio krunicu. Majka Božja me je sačuvala i uvijek ću joj ostati zahvalan.

Ivan P.
bivši ratnik, Zagorac.

Na svetkovinu Krista Kralja.

Prikaz jednoga događaja.

Božidar H., reducirani činovnik sa sveučilišnom naobrazbom, sjedi u svomu stanu u Zagrebu i računa: »Dva i tri je pet i jedan šest. Osam i tri jedanaest i jedan dvanaest. Jest, podudara se! To je ipak strašno! A ogrijev, a nepredviđeni izdatci, a ovo, a ono...!

Shrvan ispusti olovku iz ruke. Leđa mu se pod teretom života zgurila poput luka, a crte mu lica gotovo odrvenjele.

U taj čas otvoriše se vrata, i na ulazu se pokaza mlada gospođa. Katica joj ime. Kretnje joj bile naravne, otvoreni pogled i bistre oči odavale su čistu i sređenu dušu.

— Božidare, što ti je? — prozbori Katica zvonkim i u isto vrijeme samilosnim glasom. — Pa zar ne ćeš niti da se pozdraviš sa svojom ženom?

Trenutačni podsmjeh preleti preko izmučenih poteza mladoga čovjeka.

— Oprosti mi, draga Katice, — reče žalosno — brojke potamniše sve oko mene; toliko si puta moram s njima razbijati glavu. Kako bih želio, da su mi moji mili svi sretni, mirni, opskrbljeni, a evo gledaj...!

Pruži joj bilježnicu, Katica je pomno pregleda.

— Ali, moj dragi, vidim, da ti ne znaš dobro brojiti! Zašto si stavljao samo okrugle brojke: dvadeset, trideset... I uvjerena sam, da si svagdje previše računao: eto n. pr. mirne duše možeš prekrižiti izdatke za moju haljinu. Mogu i bez nje proći. Pa zašto si računao i nove cipele za mene? Zaista, ti sve nekako crno gledaš.

Božidar samo mahnu glavom.

Prva slika na omotu prikazuje Krista Kralja.

— Znaš, Božidare, ti me rastužuješ s tim svojim nemirom. Bojim se, da rastužuješ i Presveto Srce. Mi ćemo, istina, učiniti mirno sve, što budemo mogli, a ostalo prepustimo Presvètomu Srcu. Zar si zaboravio, da smo ga nedavno postavili za Kralja naše obitelji, da smo se Njemu posvetili? Zato budi miran, Presveto Srce će nam pomoći. Ono ne će dati, da mi i naša dječica izginemo... A približuje se svetkovina Krista Kralja, pa ćemo se još usrdnije moliti našemu Božanskomu Kralju... Ali već je vrijeme, da pođeš van. Počekaj malo..., kaput ti je malko zaprašen, očistit ću ga. E, ti si moraš kupiti novi kaput. Ali... ne protestiraj... Ta zašto sam ja štedjela?!

Pod utjecajem tih ženinih riječi i njezina milog postupanja lice se Božidarevo potpuno razvedri.

*

Jesen je nešto hladna. Djeca se gosp. Božidara prehladila. Spopala ih je i visoka groznica. Katica zabrinuta pozove doktora. Iza pregledbe izjavi liječnik:

— Nije opasno. Laki bronhitis, ali će i to proći, samo treba, da bolje ugrijete sobe. Propisat ću lijek i za par dana djeca će biti zdrava.

Zahvaljujući očevoj i majčinoj brizi, djeca se brzo oporaviše i ozdraviše. Ali je kod toga potrošena sva majčina prištednja. U to su vrijeme baš obavljali devetnicu prije svetkovine Krista Kralja. S velikom pobožnošću su je vršili. Svaki su dan u devetnici pred okićenim i rasvijetljenim kipom Presvetoga Srca zajednički obnovili posvetu; dodali su i druge molitve. A na samu će svetkovinu to mnogo svečanije obaviti. Doći će im i svećenik.

— I naš Božanski Kralj će nam već pomoći u ovom najkritičnijem času; tà mi smo Njegovi. Sutra je eto Njegova svetkovina, očekujmo s pouzdanjem i Njegovu kraljevsku pomoć! — reče Katica.

— Ali, Katice, što će biti, ako nam Presveto Srce ne pritekne u pomoć?

— To ne može biti. Mi smo učinili sve, što smo mogli. Ufali smo se... Čuvali smo se svakoga grijeha... Molili smo se puni žive vjere... S poniznošću i s ljubavlju smo molili, da nas spasi. I zato sam uvjerena, da će nam Presveto Srce pomoći. Vidjet ćeš.

Božidar uzdahnu.

*

U bogatom stanu u Zagrebu sjedi vlasnik velike tvrtke, oko njega savjetnici.

— Evo, gospodo moja, smrt nam uze našega vrijednog upravitelja g. F. Da li poznate koga, tko bi ga mogao dostojno naslijediti?

— Jest, visokorodni gospodine, — reče Ivan Š. — držim, da bi najzgodniji bio gosp. Božidar H. To je čovjek jako sposoban, okretan, radin i pošten. Osim toga ima jako privlačiv karakter. Svi će ga rado slušati.

— To je vrlo važno! Dakle, vi držite, da je on zaista...

— Jamčim za njega, visokorodni gospodine. Gosp. Božidar H. će sjajno voditi poslove.

— Dobro! Odmah ću potpisati njegovo imenovanje. Pozovite mi ga još danas u stan. Do viđenja, gospodo!

*

Na svetkovinu Krista Kralja čitav se dan molilo u stanu Božidarevu. Jutros su se svi pobožno pričestili; a poslije podne im je došao svećenik, da pred iskićenim i rasvijetljenim kipom što svečanije obnove posvetu obitelji Presvetomu Srcu, svomu Božanskomu Kralju. Uza sve nevolje ipak je vladalo ugodno raspoloženje i veselje u obitelji.

Tečaj Križarica u Sarajevu od 10—16. srpnja ove godine.

Božidar je ispratio svećenika. Susrete ih g. Ivan Š. i uruči Božidaru imenovanje za upravitelja kod tvrtke. Uza sve uvjeravanje g. Ivana Božidar nije mogao vjerovati, da je dobio tako odlično namještenje; i to baš u najvećoj nevolji. Da mu veselje bude potpuno otrča kući, da ga podijeli s Katicom i dječicom.

— Katice — povika zaduhan — Kati... od uzbuđenja nije mogao da dovrši započetu riječ. Katica mu uze iz ruke pismo i brzo ga preleti očima.

— Kako sam sretna! — uskliknu. Rekla sam, da će nam Presveto Srce, naš Božanski Kralj sigurno pomoći. Zato, dragi Božidare, pozovimo djecu i pođimo pred kip Presvetoga Srca u sobi, padnimo na koljena i zahvalimo mu za tako obilnu pomoć.

A. Hercegović.

VELIKA OBITELJ »GLASNIKA PRESV. SRCA ISUSOVA« IZ CIJELOGA SVIJETA.

Na koncu 1933. godine bilo je na svijetu 69 Glasnika Srca Isusova, koji su naviještali slavu Presvetoga Srca u 44 razna jezika. Naš hrvatski Glasnik nalazi se na ovoj slici drugi u drugom redu.

Dragi čitatelji!

U nedjelju 28. listopada slavi se svetkovina Krista Kralja. Ne zaboravimo da se n a d a n s v e t k o v i n e p o t p u n o i z a u v i j e k p r e d a m o p r e s v. S r c u I s u s o v u. — Neka Krist Kralj zavlada srcem našim i kućom našom. — Zato posvetimo svoju obitelj Presv. Srcu. Stavimo u svojemu stanu na najljepše mjesto sliku ili kip Presvetoga Srca, pa se puni žive vjere, čvrstog ufanja i žarke ljubavi u svakoj radosti i žalosti obraćajmo svojemu Božanskomu Kralju. I budimo uvjereni, da će nam On uvijek pružiti pomoć i to takvu, koja će sigurno biti na naše veće dobro.

Ako li ste već posvetili svoju obitelj Presv. Srcu, tada na dan svetkovine Krista Kralja obnovite što svečanije tu posvetu. Neka svi, počevši od oca — glave obitelji — pa do djeteta, prime toga jutra sv. Pričest. Zatim neka se svi u određeno vrijeme okupe u kući pred iskićenim i rasvijetljenim kipom ili slikom Presv. Srca i neka na usta oca ili majke obnove posvetu.

I neka se onda svi uvijek sjećaju, da nad njima kraljuje preslatko Srce Isusovo, a oni da su Njegovi podanici, Njegova djeca, pa zato neka ga žarko ljube i vjerno mu služe.

Neka im uvijek lebdi pred očima ono slatko obećanje, koje je Presveto Srce dalo svojim štovateljima: »Ja sam ću blagosloviti kuće, gdje bude izložena i bude se častila slika moga Presvetoga Srca.« — Potražite od Uprave Glasnika slike i diplome za posvetu obitelji.

Urednik.

NAŠI NEUPOSLENI I PRESV. SRCE ISUSOVO.

Jedan štovatelj Presvetoga Srca, koji je ostao bez zarade, proda s v a k e n e d j e l j e pred crkvama u N. preko 25 Glasnika presv. Srca Isusova. Jedan drugi — isto tako neuposlen — proda m j e s e č n o oko 140 Glasnika pred osječkim crkvama. Jedna revna zagrebačka gospođa kupuje mjesečno dvadeset komada našega Glasnika i daruje ih siromasima. Tako je nedavno poslala Glasnik nekoj siromašnoj obitelji sa šestero sitne dječice, a otac i majka nijesu imali nikakve zarade. U isto vrijeme poslala im je ta gospođa i jedno pismo, u kojem ih je obodrila, da se uteku Presvetomu Srcu sa devetnicom pa će im dobro Srce Isusovo sigurno pomoći. Obitelj odmah posluša. I gle! Drugi dan devetnice dobi otac neočekivano vrlo dobar i stalan posao. I sada sav sretan saopćuje kako mu je Presveto Srce pomoglo. Molbenu devetnicu pretvorili su u zahvalnu devetnicu Božanskomu Srcu.

I ti imaš Anđela Čuvara!

K svetkovini svetih anđela, 2. listopada.

Na jednoj željezničkoj stanici gorovite Švicarske stajao je nekoliko časaka brzi vlak. Trogodišnji sinčić nekoga činovnika na stanici iskoristi ovu priliku i uvuče se neopažen u jedan vagon, te željeznim ljestvama, koje su nalazile tik do ulaza, uspne se na sam krov vagona. Tek što je to načinio, brzi vlak krene. Mali se na krovu vagona bezbrižno igrao, jer u svom djetinjem neznanju nije ni slutio, da mu se život nalazi u opasnosti. Kad je vlak projurio kroz slijedeću stanicu, opazi nestašnog dječačića činovnik, koji se upravo po službi nalazio na peronu. Smjesta telefonski

U Požegi su preko očekivanja dobro bile posjećene zatvorene duhovne vježbe za ženske. Oduševljenje je bilo veliko.

obavijesti šefa susjedne stanice i zamoli ga, da radi maloga zaustavi vlak.

Na ovoj stanici sve napeto očekivalo brzi vlak, jer je svakoga zanimalo, hoće li mali dječačić još biti na krovu vagona, ili već leži razmrskan u kojem alpinskom ponoru. Vlak stigne i na dani znak stane. Kako je svima odlanulo, kad su na vagonu ugledali dječačića u najboljem raspoloženju. Kako se svima vinuo iz grudi iskreni »Hvala Bogu — ništa mu se nije dogodilo!«.

Zar je ovaj mali dječak doista bio sam na krovu vagona? Nije! Uz njega je bio i bdio nad njim njegov sveti Anđeo Čuvar. Zar se pukom slučaju ima pripisati, što se ovaj trogodišnji dječak nije survao s vlaka, koji je svom brzinom jurio krivudastim planinskim tračnicama? I roditelji dječakovi i svi ostali razboriti ljudi nisu pripisivali ovaj izvanredni događaj kojem slijepom slučaju, nego jedino moćnoj zaštiti svetog Anđela Čuvara!

Poput ovoga dječaka imamo i svi mi svoga svetoga Anđela Čuvara, koji nam je po samom Gospodinu Bogu dodijeljen, da nam

čuva i tijelo i dušu, da nam neprestano pomaže u svim prilikama života, a osobito da nam pomogne u najvažnijem poslu, što ga u ovom životu imamo: da dušu svoju spasimo.

Da se sveti Anđeli brinu i za naš vremeniti život i za dobro našega tijela, koje je hram Duha Svetoga i koje treba da služi duši, vidimo iz mnogih događaja, o kojima nam priča Sveto Pismo. Kad je Gospodin Bog u svojoj pravednoj srdžbi odlučio, da uništi Sodomu, tko je iz ovoga paklenskoga grada izveo Lota i njegovu obitelj, da ne propadne? Tko drugi, nego sveti Anđeli Čuvari! Lot isprva kao da nije mario za Anđelove riječi, da će Sodoma propasti i zato oklijevaše otići iz Sodome. Ali onda Anđeo n a v a l i na Lota, da iziđe, a kad ni to nije koristilo, u h v a t i Lota i njegovu ženu i njegove dvije kćerke za ruku i izvede ih iz grada (Gen. 19, 15.). Koliko nam ovaj događaj govori o velikoj brizi, koju sveti Anđeli vode za naš vremeniti život. Isto vidimo i u životu mladoga Tobije, kojega je Arkanđeo Rafael vodio u daleku Mediju, pomagao mu, da sretno obavi svoj posao, i opet doveo u očinski dom. Koliko su nadalje sveti Anđeli usluga učinili proroku Danijelu. Kad je ovaj prorok bio od poganskoga kralja Darija bačen u lavsku jamu, nisu ga se lavovi ni dotakli, jer — kako sam Danijel priča — »Bog je moj poslao Anđela svojega, koji je zatvorio usta lavovima, te mi ne naudiše«. Mnogo ovakovih događaja nalazimo i u Novom Zavjetu. Tko je izbavio sv. Petra iz Herodove tamnice, u kojoj je čamio i očekivao mučeničku smrt? Opet Anđeo! »Sad znadem, da je Gospodin poslao Anđela svojega, te me izbavi iz ruke Herodove« — veli sveti Petar na izlazu iz tamnice. (Dj. Ap. 12, 11.).

Svi nas ovi događaji uvjeravaju, da nas sveti Anđeli doista ljube i da se brinu za naš vremeniti život.

Ali koliko više sveti Anđeli nastoje, da naše duše oplemene, da nam duše sačuvaju u milosti posvetnoj i da nas sretno dovedu u nebo! Vidimo to najljepše iz samih Spasiteljevih riječi: »Gledajte, da ne prezrete jednoga od ovih malenih, jer vam kažem: Anđeli njihovi gledaju uvijek lice Oca mojega, koji je na nebesima.« (Mat. 18, 10). Anđeli, koji uvijek gledaju lice Nebeskoga Oca, tako su zabrinuti za duše svojih štićenika, da se sam Sin Božji prijeti onima, koji bi svojim sablaznima odijelili koju dušu od Gospodina Boga i od njezina Anđela Čuvara.

Sveti Anđeli Čuvari velikom brižljivošću skupljaju molitve i dobra djela svojih štićenika, te ih prikazuju Božjem Veličanstvu. Kako ovu anđeosku službu lijepo i slikovito opisuje sveti Ivan Ev. u knjizi Otkrivljenja: »I drugi Anđeo dođe i stade pred oltarom imajući kadionicu zlatnu i bijaše mu dano mnogo tamjana, da ga prikaže s m o l i t v a m a s v e t i h na žrtvenik zlatni pred prijestoljem. I dim od kađenja sa molitvama svetih uziđe iz r u k e a n đ e l o v e pred Boga«. (Apok. 8, 3—4). Poznato je, da Sv. Pismo sve članove Crkve nazivlje »svetima«. Sveti Anđeli dakle nose pred Božje prijestolje naše molitve, da se poput miomirisnog

kada vinu do samoga Gospodina Boga. A ako molitve nose pred Boga, jasno je, da nas i na samu molitvu mnogo potiču, za vrijeme molitve bodre na ustrajnost i da strpljivo popravljaju pogrješke, koje iz slaboće pri molitvi činimo.

Koliko zahvalnosti dugujemo Gospodinu Bogu, što nam je dao svete Anđele Čuvare, da nam čuvaju tijelo i dušu, da nam pomognu na putu u nebo. Zar ne govori Gospodin i svakome od nas one krasne riječi, koje je zapisao Mojsije: »Evo šaljem Anđela svojega, da ide pred tobom, da te čuva na putu i dovede na mjesto, koje sam pripravio.« (Ex. 23—20).

Ne dugujemo li dakle mnogo ljubavi, privrženosti, vjernosti i zahvalnosti svom svetom Anđelu Čuvaru, koji nas je već nebrojeno puta u životu sačuvao od očite propasti, i koji će nam još toliko puta, da svaki dan, iskazivati svoja dobročinstva. Anđeo Čuvar će i na smrtnom času otpratiti našu dušu Gospodinu na sud, on će nas u čistilišnim mukama tješiti, a kad se posve očistimo i zavrijedimo ugledati svijetlo Lice Gospodinovo, on će nas uvesti u nebo.

Štujmo revno svoga svetoga Anđela Čuvara! Osobito se čuvajmo grijeha, jer time tjeramo Anđela od sebe. Molimo mu se svaki dan i po više puta ovom lijepom molitvicom:

Anđele, čuvaru žića mog,
Tebi me dragi predao Bog,
Danas me ravnaj, prosvjetljuj me ti,
Vladaj me, čuvaj od zala me svih.

Ivan Kukula D. I.

BAREM DVIJE MINUTE.

Kada bi svaki dan barem dvije minute razmišljao o tomu

1o da ćeš ranije umrijeti nego što misliš,

2o da ćeš za sav svoj rad odgovarati na sudu pred sveznajućim Bogom,

3e da možeš biti od Boga na vijeke odbačen, ako bi umro u smrtnom grijehu,

4o da te čeka neizreciva sreća u nebu, ako vjerno i odano Bogu služiš:

tada bi tvoj život bio bolji, čistiji, korisniji i svetiji, a smrt mirnija, dapače radosna.

Štovatelji Presvetoga Srca! Mjesec listopad je najzgodniji, da se počne sa pobožnošću devet prvih petaka, tako da se završi u lipnju, mjesecu Presvetoga Srca. Ne zaboravite, da je ovoga mjeseca prvi petak dne petoga listopada.

Tko se ne bi oduševio za ovu divnu devetnicu od devet prvih petaka?! Njome pravite veliko veselje Presvetomu Srcu, a sebi osiguravate vječno spasenje. Sigurno vam je poznato ovo veliko obećanje Presvetoga Srca: »Obećajem ti u prevelikom milosrđu svoga Srca, da će moja svemoguća ljubav dati svim onima, koji se pričeste uzastopce na devet prvih petaka u mjesecu, milost konačne pokore; ne će umrijeti u mojoj nemilosti niti bez sakramenata, jer će im moje Božansko Srce biti sigurnim utočištem u tom posljednjem času.« — Zato, štovatelji Presvetoga Srca, nemojte propustiti naknadne sv. Pričesti kroz tih 9 prvih petaka. Preporučite tu divnu pobožnost i drugima.

Slavlja Euharistijskoga Srca Isusova kod nas.

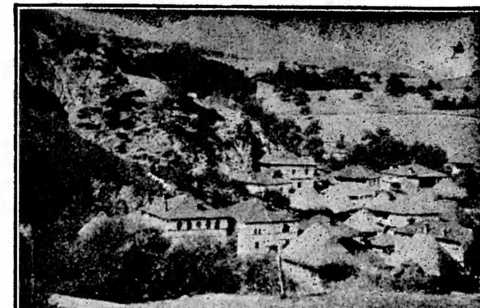
Prizor s Euharistijskog Kongresa u Vrbniku na Krku.

I ove godine sakupljao se naš katolički narod u raznim mjestima domovine, da proslavi Euharistijsko Srce Isusovo. Razna društva Apostolata molitve bila su elita ovih velikih slavlja.

Sredinom srpnja održan je dekanatski Euharistijski Kongres u **Orebiću na Pelješcu** za katolike dubrovačke biskupije. Došlo je tamo oko 10.000 vjernika, da se pokloni svome Bogu u sv. Hostiji.

10., 11. i 12. kolovoza skupilo se preko 50.000 katolika iz Banata **u Velikom Bečkereku** s četiri biskupa na čelu. Na Kongresu su se bratski sastale tri narodnosti: Hrvati, Nijemci i Madžari, pa su propovijedi bile također održane u sva tri jezika. Jednako oduševljenje je vladalo kod svih. Na zaključnoj teoforičkoj procesiji stupalo je gradskim ulicama preko 30.000 osoba.

12.—15. kolovoza slavila je Euh. Kongres krčka biskupija **u Vrbniku na Krku.** Prvi dan (12. VIII.) bio je posvećen djeci. S cijelog otoka i iz bližnjih mjesta skupilo se preko 1.100 djece, koja proslaviše Euh. Spasitelja zajedničkom sv. Pričešću i posebnom krasnom dječjom procesijom. Glavni dan Kongresa bio je na Veliku Gospu. Iako je cijelo prijepodne lijevala kiša, skupilo se ipak preko 6.000 oduševljenih katolika. Na javnom zborovanju stvorene su dvije vrlo važne rezolucije: 1. Odlučna borba proti golotinji i nečednosti kupališnih gostiju, koji ubijaju u našem narodu ćudorednost; 2. borba proti stanovitom pokušaju, da se u srednjim školama ukine vjeronauk.

Letnica u Macedoniji, mjesto gdje se nalazi čudotvorna slika Majke Božje. Tu je bio kongres.

Kao zaključak Svete Godine priredišе katolici hvarske biskupije veliko proštenje **u Vrbovskoj na Hvaru**, da tu pred čudotvornim raspelom iskažu počast Bož. Srcu u Presv. Olt. Sakramentu. Hodočašću je prisustvovao domaći biskup preuzv. gosp. Miho Pušić i ljubljanski biskup preuzv. gosp. Dr. Rožman.

15. i 16. kolovoza održan je Euh. Kongres **u Virovitici.** Tu se skupilo pod vodstvom zagrebačkog nadbiskupa koadjutora preuzv. gosp. Dr. A. Stepinca oko 30.000 vjernika, a sv. Pričesti je bilo preko 6.000.

Koncem kolovoza priredila je Euharistijsko slavlje i skopska biskupija **u Letnici** kod čudotvorne slike Majke Božje. Taj je kongres, istina, zaostajao za ostalim ovogodišnjim Euh. Kongresima u državi brojem — jer u skopskoj biskupiji i nema toliko katolika —, ali nije nipošto zaostao za drugima duhom žrtve i pobožnosti. Pače požrtvovnošću pojedinaca možda je i nadvisivao ostale Kongrese, jer su mnogi morali dane i dane ići pješke, da uzmognu proslaviti dragog spasitelja u sv. Hostiji.

Ovi nam kongresi pokazuju, kako je naš narod odan Euharistijskomu Srcu Isusovu i kako štuje i ljubi sv. rimokatoličku Crkvu, u kojoj Krist živi i djeluje. Ovi su kongresi ujedno živa opomena neprijateljima Crkve Kristove, a poticaj za mlake, da se obrate. Dao Bog, da ne bude ni jednoga katolika, kojemu Euharistijski Isus ne bi bio središte svega života i rada.

Ruka Gospodnja u 1300-godišnjoj prošlosti Hrvata.

Vidjevši Isus narod kao ovce bez pastira reče: »Žao mi je puka... Žetva je velika, ali poslenika malo. Molite dakle gospodara žetve, neka pošalje radnika na žetvu svoju.« Luka 10, 2.

Isus, Božansko Sunce, obasjavalo je u većoj mjeri naše djedove pred tisuću i stotinu godina, kadno im je hrvatski knez T r p i m i r doveo iz Italije Benediktince. Ovi bijahu u to doba glavni nosioci Kristove vjere, bijahu tješitelji i prosvjetitelji kako ostalih naroda tako i Hrvata. Trpimir je dakle iskazao golemu blagodat svojim podanicima time, što im je dozvao učene i čovjekoljubive redovnike. Podigao im je samostan i crkvu podno svoga dvora u Klisu, a povrh slavnoga rimskog grada Salone. Mjesto, gdje se i danas mogu vidjeti ruševine ovog najstarijeg hrvatskog manastira, zove se R i ž i n i c e. Opkoljeno je krasnim vinogradima i maslinicima.

Odavle se Benediktinci stali razilaziti po svim krajevima, što ih je Hrvat zaposjeo, da bi ga riječju Božjom i milošću Kristovom istrgnuli iz tame poganstva, u kojoj je godine čamio. O ovome preznamenitom događaju sačuvana nam listina kneza Trpimira i z g. 8 5 2. (4. III.), kojom je utemeljio za spomenute redovnike crkvu i najstariji samostan u hrvatskim zemljama. Ujedno je u njoj prvi puta zabilježeno naše ime: **Hrvat.** Zaista će biti vrijedno, da pogledamo, kako su onda knezovi mislili, i zašto se Trpimir odlučio, da pozove u ove strane Kristove siromahe.

Slavna povelja Trpimirova jest od velike važnosti za Hrvate, kako u prošlosti tako i u sadašnjosti. Stoga ću navesti najvažnija mjesta iz rečenog pisma (povelje): »U ime Oca i Sina i Duha Svetog... Dokle od početka svijeta očima uma vidimo, rukom vjere pipamo, da sve, što je u vremenu stvoreno, ostaje i propada i da se jedno za drugim pojavljuje; ništa drugo ne možemo uočiti niti čuti osim onoga, što je pred nama i što slušanje pisma pred pamet iznosi. Stoga ja Trpimir, pomoću Božjom k n e z H r v a t a (Dux Chroatorum), premda grješnik, nesiguran glede posljednjeg časa i dana i zabrinut za svoju dušu, suglasno sa svim svojim županima podigoh manastir i u nj pozvah družinu braće, da bi nas njihove želje i neprestane molitve pred Bogom oslobodile od grijeha...«

Malo dalje Trpimir naziva salonsko-splitsku crkvu m e t r o p o l o m »p o c i j e l o m h r v a t s k o m k r a l j e v s t v u s v e d o D u n a v a«, pa joj daruje desetinu od plodova na svojim dobrima u Klisu i razna imanja u hrvatskoj kneževini, kako je to već učinio njegov predšasnik knez M i s l a v. Trpimir je izveo svoje plemenite zadužbine, kako sam svjedoči, radosna srca po nadahnuću Božjem i iz ljubavi prema njemu.

Dao dobri Bog, te bi naši mogućnici slijedili primjer dičnog hrvatskoga kneza Trpimira, pod kojim se prvi puta pojavljuje dobro u r e đ e n a i m o ć n a h r v a t s k a d r ž a v a. Neka dakle priskoče u pomoć svojim vremenitim dobrima kat. Crkvi i njezinim prvim slugama svećenicima i redovnicima u njihovom požrtvovnom i nesebičnom djelovanju za vremenito i vječno blagostanje miloga nam naroda.

Tko još nije — molimo, da čim prije pošalje svoju pretplatu!

Božje mezimče.

Sv. Mala Terezija, 4. listopada.

Često veće Glasnik svijetom pita:
»Gdje je Guslar, kuda li se skita?
Zar da na me ni ne misli više?
Il mu stare gusle dojadiše?
Il ga vrijeme u strah utjeralo,
Pa gudalo iz ruku mu palo?«
Ne, Glasniče, prijatelju mio,
Nije tebe on zaboravio,
Niti su mu gusle omrznule,
Niti mari, što vučine tule,
Već ga neke duge bole stegle,
Ljuto žegle, u kosti mu legle;
No tek što mu odlanulo mrva,
Gle, hvata se javorova drva
I ugađa gusle ostarjele,
Novim glasom da ljude vesele,
Novu pjesmu uza njih izvija —
Pomogli mu Isus i Marija!

*

Prošlog vijeka, sedamdeset treće,
Vedra ponoć motrila je cvijeće,
Što ga snijegom tkala zima tkalja
Baš tri dana pred Tri Sveta Kralja,
Uto s neba zvjezdica malena
Virnu kao anđeoska zjena
I sve rastuć na svom modrom putu
Svakom zemnom pokaza se kutu
Pa otpoče nježnim svijetlom sjati,
Svijet k Isusu malenomu zvati.
Tko ne pozna svete Terezice,
Terezice, Božje ljubimice,
Što još u svom četvrtome ljetu
Svevišnjemu riječ zadade svetu,
Da zakratit ništa Njemu ne će,
Što On htjedne, vazda činit sve će,
Pa do svoga časa samrtnoga
Ne pogazi obećanja toga?
I njoj Gospod istom mjerom davo,
Željicu joj svaku ispunjavo.
Otac, majka, nalični na svece,
Roditelji isto take djece,
U srdašce mezimčeta svoga
Nasijali zrnja nebeskoga;
Vazda hitro usjev im klijao,
Hitro pun se roda lelijao.
Rano majku smrt u nebo diže,
Majka Božja tad pristupi bliže,
Čedu rajskim osmijehnu se smiješkom,
Njim u bolu izvida je teškom.
Potom Isus drag u Hostijici
Došo prvom k maloj zaručnici,
Otad duša plamtjela joj cijela
Za primanjem Presvetoga Tijela,
A sve slasti, što ih zemlja daje,
Omrzle joj, ko što molila je.
Već od prvih djetinjih se dana
Zaželjelo čedo samostana,
A kad ljeto petnaesto joj nasta,
Stade čeznut — ko proljeti lasta
Za premilim na sjeveru krovom —
Za Karmelom, baščom Isusovom.
Dugom borbom dopuštenje kupi,
U red strogi prije reda stupi.
Tu u kutu sred sestarske čete
Stupat k nebu htjela je ko dijete;
Slušajući poziv premileni:
»Tko je malen, neka dođe k meni!«
K Djetešcu se božanskomu vila,
Na kom kruna trnova je bila;
Smjelo njene grlile Ga ruke,
Iza milja došle gorke muke,
Al što one postajale crnje,
To je više smiješkom krila trnje.
Za sve većom patnjom uzdišući
U Božjoj se napatila kući,
Noseć na dnu svoje duše smjerne

Mnoge želje divske, neizmjerne,
Što ko more u vječnost su tukle
Cijelu zemlju put Isusa vukle,
K Božanskomu Srcu orile se
Kao bezdna, što grom svet ih trese.
Ljubav Božja morila je nijemo
Srce njeno sitno i golemo,
Sa svijetom je rastavila grubim
Vapijući: »Bože, ja Te ljubim!«
Terezice, Božja mezimice,
Ljudskog roda zvijezdo miljenice,
Što Ti s oči ko s dva neba plava
U sotone streljala je strava,
Što svi časi serafskog Ti žitka
Proslavljali Boga bez počitka,
Što svu sebe žrtvovav bez vike
Za misije, Crkvu, svećenike
S neba zemlju »kišom ruža« krasiš,
Sveđ sve radeć, da grješnike spasiš:
Čuj nas, pjesmo, koju Bog je spjevo,
Divno dijete, apostolska djevo,
I našega doma se spomeni,
Crne đavle od njeg odaženi,
Gradom, selom svete siplji riječi,
Sve jezike od psovke izliječi,
Izmoli nam mnogo svećenika
Bijelih poput bijelih žrtvenika,
Daj, da »ruže« na nas Ti se ruše,
Da svetošću sve procvatu duše!

Guslar.

Dobili smo svu silu upita. Nastojat ćemo da odgovorimo na sva važnija pitanja, osobito na ona, koja su od opće koristi. Ali zanimljivo je, da se na Glasnik obraćaju ne samo naši dobri pretplatnici, nego i naši protivnici. Vidi se, kako i oni — barem potajno — prate Glasnik. Dao dragi Bog, da im bude od koristi. Ovaj put iznosim upite dvojice naših protivnika: jednoga bezvjerca i jednoga framasuna (slobodnog zidara). U odgovorima ćemo biti nešto opširniji, jer smo uvjereni, da će to dobro doći našim čitateljima.

Dakle, čujmo, što nam piše

bezvjerac o paklu :

»Ja ne mogu da vjerujem u pakao i to radi toga, što se nitko iz toga pakla nije povratio, da nam nešto rekne; a drugo: ja ne mogu vjerovati, da dobri Bog može kazniti čovjeka na tako strašan način. Čekam odgovor u Glasniku. Jedan bezvjerac.«

Odgovor : Drago mi je, gospodine, da ste tako bili iskreni. A dozvolite mi, da vam prije odgovora ispričam jednu zgodu, koju sam nedavno promatrao. Dobro pristaje bezvjercima. Dakle, čujte tu zgodu.

Jedan moj znanac, veliki šaljivdžija, htio se našaliti sa svojim obijesnim psom. Dan i po nije mu dao ni komadićka kruha ni kapljice vode; ama baš ništa mu nije dao. Siromašna životinja se previjala i zavijala od gladi. Iza dan i po donese mu gospodar punu zdjelu sočne i mirisne juhe, koju je taj pas uvijek volio. Čim

je životinja vidjela juhu, odmah skoči da je guta. Ali jedva se njuškom dotače juhe, kad odskoči ko podivljao. Zatim kao bijesan poče lajati na tu juhu. Što je bilo? Juha je bila vrela, prevruća, pa je psu opekla njušku. Eto, moj gospodine, slike svih bezvjeraca. Bijesno laju protiv pakla, jer im je prevruć; a prevruć i jest, jer je u paklu vatra i to strašna vatra, koju Izaija prorok naziva »ignis devorans«, vatra, koja ždere, guta. A sada, moj gospodine, da odgovorim na vaš upit:

Kažete, da zato ne vjerujete, jer da se nitko nije vratio iz pakla. Moj dragi gospodine, ne ćete se ni vi vratiti, ako odete u pakao; a budite uvjereni, da ćete u nj otići, ustrajete li u svomu bezvjerstvu. Isus-Bog, koji je sama istina, rekao je: »Koji ne vjeruje, osudit će se.« Mk. 16, 16.

Seoce (Nova Kapela): Djevojačko društvo presv. Srca Isusova

Prije svega, dragi gospodine, bi li vi meni mogli temeljito dokazati, da se nitko nije vratio iz pakla? Sigurno ne bi! A ima slučajeva, koji zaslužuju, da ih se uvaži i koji nam jamče, da se gdjekoji povratio ili je barem jasno p o s v j e d o č i o, da je u paklu. Mogao bih takovih događaja više nabrojiti. Iznijet će vam samo jedan, što se spominje u životopisu napuljskoga apostola, Isusovca sv. Franje de Hieronimo. Počekajte malo, ne uzrujavaj se, moj gospodine bezvjerče.

Dakle, sv. Franjo de Hieronimo propovijedao je u napuljskom predgrađu. Neka pokvarena žena, imenom Katarina, izrugivala je njegove propovijedi. On je na trgu propovijedao, a ona mu se je s prozora rugala. I jednoga dana vidi svetac zatvoren prozor, Katarina se ne pojavljuje. Tada svetac zapita susjedu: a što je s Katarinom? »Zar ne znate, oče, umrla je naglo prošle noći.« »Naglo umrla, sirota! reče svetac. A gdje je sada?« »U sobi je,« reče susjeda. »Ali ja bih želio znati, gdje joj je duša. Idimo je vidjeti.« Uniđoše u sobu i nađoše lješinu ispruženu na krevetu. Tada svetac pokleknu i dulje je vremena molio. Zatim se diže i kao nadahnut zapita lješinu: »Katarino, zapovijedam ti u ime Božje, da mi rekneš, gdje si sada!« Lješina odjedamput otvori oči i strašnim glasom zavika: »U paklu, ja sam u paklu!« I opet zatvori mrtve oči.

Reći ćete, da ni u to ne vjerujete. Ali, moj dragi, to je događaj povjesnički siguran, događaj što su ga vidjeli i zakletvom potvrdili m n o g i svjedoci, događaj, koji je bio najstrože i najpomnije sudbeno ispitan i utvrđen. Još bih vam mogao više takovih događaja nabrojiti, ali dosta je i taj, da obori vašu tvrdnju.

Ali recimo, da nitko nije odonuda došao. Pa je li to dosta, da ne vjerujete u pakao? Kada bi k vama došao koji neznalica i ustvrdio vam, da na mjesecu nema brda i dolina, jer da nije nitko došao s mjeseca, da nam to saopći. Vi bi mu kao pametan čovjek rekli, da ima i drugih sredstava i načina, da se ustanovi protivno njegovoj tvrdnji: n. pr. velikim dalekozorima, kojima se mogu vidjeti te gore i dapače njihova visina se može mjeriti. — Isto to vrijedi i za vas glede pakla. Čujte samo.

Vi se sam nazivate b e z v j e r c e m. A toga se naziva dandanas svaki pametan čovjek stidi. A s druge strane opet tvrdite da nijeste bezvjerac, jer vjerujete u Boga i njegovu dobrotu, kad pišete: »ja ne vjerujem, da dobri Bog može kazniti čovjeka na tako strašan način.« Eto takvi su bezvjerci: viču, da ne vjeruju u Boga, a kad se radi o paklu odmah nedosljedno apeliraju na Boga i njegovu dobrotu i milosrđe. To je zaista smiješno! Vidi se, da ih pakao jako »svrbi«. Dakle, vjerujete, da ima Bog i da je Bog dobar. (O tomu je pisao Kalendar Srca Isusova za 1935. god.) Kada to vjerujete, morate onda vjerovati, da Bog ne laže i da je neizmjerno mudar i pametan. I također neizmjerno pravedan, jer ne bi bio Bogom. A Bog je objavio, da ima pakao. To je objavio vrlo jasno i na mnogo mjesta u Sv. Pismu. Sigurno ćete vjerovati, da je Isus Krist pravi Bog, jer i to je jedna povjesnički dokazana istina iz Evanđelja, čiju historijsku autentičnost nitko pametan ne pobija. I Isus Bog je jasno ko bijeli dan govorio o paklu. Evanđelja iznose, kako je Spasitelj barem petnaest puta govorio i to o vječnom paklu. Zlima će reći na sudnji dan: »I d i t e, p r o k l e t n i c i, u o g a n j v j e č n i.« (Mt. 25, 41.). Čitajte još Marko 9, 43, 47., Matej 13, 42, pa čitajte Spasiteljevu priču o gavanu i Lazaru.

Kažete, da je Bog dobar. On to i jest, on je sama Dobrota. Ali on je i sama Pravda. Dobrota bez pravde ne bi bila dobrota nego kukavičluk. Pa kao što će dobri ljudi biti nagrađeni vječnom nagradom slavlja u nebu, tako pravda traži, da zli budu kažnjeni vječnom kaznom u paklu. I ta kazna mora biti vječna. To kaže sama vječna Mudrost Isus, a i naš ograničeni razum može to lako shvatiti. Zar ne, kad uvrijedimo kojega prostijeg čovjeka, ne budemo tako kažnjeni, kao kad uvrijedimo kojega visokog dostojanstvenika. Istom uvredom uvrijedite kojega prostijeg čovjeka i

visokog dostojanstvenika. Za uvredu prvoga dobit ćete možda koji dan zatvora, a za uvredu drugoga ići ćete na vješala. Dakle, što veća osoba, koju smo uvrijedili — to je veća uvreda, zato veća i kazna. A kad smrtno griješite, vrijeđate neizmjernoga Boga. Zato je u tomu pogledu i grijeh neizmjeran. Prema tome: Pravda Božja traži, da mora biti neizmjerna kazna, to jest vječna, jer jedino tako je neizmjerna.

Eto, toliko o tome. Ako imate imalo dobre volje, uvidjet ćete, da je sve ovo živa istina, pa ćete lijepo vjerovati i kršćanski živjeti; a onda se ne trebate bojati pakla, nego se možete veseliti lijepomu nebu.

A sada čujmo, što nas pita jedan iz Južne Srbije o

Framasunima (slobodnim zidarima).

»Vi se često u Glasniku očešete o framasune, nazivate ih neprijateljima vjere. Dajte vi to dokažite; dokažite dokumentima, da su framasuni protiv vjere.«

Odgovor: Uvjeren sam, da je taj gospodin ili sam framasun ili kakva framasunska prišipetlja. Pa zašto taji svoje ime i zašto zapravo stavlja

Nova Gradiška: Djevojačko društvo presv. Srca Isusova.

taj upit? Čini se da želi prikazati framasune zapravo nevinima! A i vrapci na krovovima znadu, da današnje zlo dolazi od framasuna. Oni su glavni neprijatelji vjere, pokretači i podbadači svih vjerskih progona. Katolici po svijetu osjećaju i te kako na svojim leđima framasunsku toljagu. A to sigurno dobro znade — iako ne osjeća na svojim leđima kao katolici — i taj nepoznati gospodin, koji nam je poslao taj upit. On bi htio, da mu iz dokumenata dokažemo. Što, on misli, da ih mi nemamo, da nijesu prodrli u javnost? Da ih samo nekoliko nabacim, da vide cijenjeni čitatelji, kako su framasuni zagriženi neprijatelji vjere. U framasunskoj knjizi, koja je izdana iza međunarodnoga sastanka framasuna u Parizu, čitamo ovaj zaključak: »Nije dosta boriti se protiv upliva klera, više *valja srušiti ratilo, kojim se služi kler, a to je sama vjera.*« (Congres intern. de Paris, str. 102). Na međunarodnom kongresu framasuna u Ženevi zaključeno je: »Svi framasuni širom svijeta treba da pobijaju zajedničkog neprijatelja. Taj je neprijatelj papinstvo.« (Congres intern. de Geneve, str. 35.). U Bruxellesu: »Framasunstvo smatra za jedinog neprijatelja papu.« (Convent intern. de Bruxelles, str. 43.). A papa je vidljiva glava prave vjere, zato tko pobija papu, pobija i vjeru.

A čitajte strašne, nekulturne i neljudske zaključke južnoameričkih framasuna, koji su zaključci izišli u slobodnozidarskom listu Massonic Journal of Caracas, br. 10. Evo nekih od tih zaključaka:

5. Latinsko-američko slobodno zidarstvo borit će se svakim sredstvom, kojim samo bude moglo, protiv rada Crkve kao i protiv useljivanja i razvijanja vjerskih bratovština i nastojat će usto, da osigura njihov izgon iz ovih zemalja. Da se to izvede, a) ne će slobodni zidari slati djecu u zavode, kojima upravljaju redovnici. b) Slobodni zidari će upotrijebiti sva sredstva, da odvrate svoje žene i zabrane svojoj djeci poći na ispovijed k svećeniku. c) Slobodni zidari ne će nikojim načinom pomagati uzdržavanje vjerskih bratovština ni njihovih kapela.

6. Slobodni zidari će raditi, da predobiju što više članova političkih stranaka, koji će zastupati njihovo mišljenje i glasovati po njihovu shvaćanju za rastavu Crkve od države, za izgon vjerskih družba, za civilnu ženidbu i ženidbenu rastavu, za odgoj djece bez vjere, za svjetovne dvorkinje u bolnicama, za ukinuće vojnih dušobrižnika i drugih klerikalnih zakona.

7. Svaki je slobodni zidar dužan, da u neslobodnozidarskom svijetu radi prema načelima slobodne zidarije; tko prestupi ovaj zakonik časti, stići će ga najstrože kazne, koje predviđa slobodnozidarski zakon.

10. Slobodno će zidarstvo raditi za to, da države odazovu svoje zastupnike iz Vatikana, jer ono ne priznaje papinstvo kao međunarodnu vlast.

Držim evo, da je ovo dostatno, eda se vidi kako je to strašno framasunsko aždajsko leglo upravo bijesno na vjeru i Crkvu Kristovu. Ono je dovelo i do propasti jadni svijet svojom borbom protiv vjere, svojom korupcijom i pokvarenošću. Eno uništiše Meksiko, jer tamo vladaju izraziti framasuni, spališe kulturu i opljačkaše narod u Španjolskoj, drmaju temeljem Francuske, bili bi potpuno upropastili Italiju, Njemačku i Austriju, da im u zadnji čas ne zavrnuše vratom.

Nadam se, ako Bog da, da ću kojom zgodom opširnije pisati o framasunima.

Molve: Vojska Srca Isusova (Vidi dopis).

Upozoravamo naše cijenj. čitatelje, da pročitaju oglas za Kalendar Srca Isusova na str. 305. ovog Glasnika.

Morski pas.

Novine su donijele početkom rujna ove godine, kako je poginula učenica VII. razreda gimnazije, Slovenka iz Ljubljane. Ona se kupala s drugaricama u Hrvatskom primorju i upravo je plivala preko tjesnaca prema strani Kostrene. Odjednom zavikne, podigne ruke u vis i nestade je s morske razine. Ljudi vješti veslanju dojuriše na to mjesto s lađicom, ali nađoše lokvu krvi i ništa više. Ribari su onih dana bili opazili, da je tuda križao oveći morski pas. Nema sumnje, da je on i ugrabio ovu učenicu. U to je doba bilo po Primorju mnogo stranaca, koji su došli, da na morskom žalu provedu nekoliko sedmica. Po hotelima i gostionama, po šetalištima i kućama govorilo se samo o morskom psu i poginuloj djevojci. I strah doskora obuze te goste u tolikoj mjeri, da je veći dio sutradan prekinuo svoje ljetnikovanje i iščeznuo preko gora. Očevidno je velika moć u strahu.

Šest dana iza smrti mlade Slovenke uhvatili su ribari morskog psa blizu Rijeke, ali u njemu nijesu našli ni traga mlade pokojnice. Ta je neman bila duga pet metara i brzo probavi i najtvrđe kosti. Međutim su i Zagrepčani mogli promatrati tih dana u Zagrebačkom Zboru drugu morsku neman, dugu 8 metara, koju su hrvatski ribari uhvatili blizu Kraljevice. Ti su je ribari morali zaokružiti s tri mreže i jedva su je svladali; težila je dvije tisuće kilograma. Ispočetka se držalo da je to morski pas (a bio je vrst kita) i Zagrepčani su s nekom osobitom odvratnošću gledali u usta i ždrijelo te nemani, za koju su mislili, da je progutala nevinu Slovenku. Dječaci i djevojčice stoga udarali su neman po ustima, da tako dadu oduška svojem strahu i osveti.

Ne čudimo se ovoj djeci, a ni plašljivim gostima na hrvatskoj rivijeri. Svima je nama urođeno, da se strašimo pred svime, što bi nas moglo usmrtiti; toga se ne možemo odreći, ma koliko mi bili i snažni i srčani: skupo svi držimo svoju rusu glavu.

Kamo sreće, da bismo se barem ovoliko strašili i pred gubitkom svoje duše! Smrtni je grijeh gora neman nego li morski pas. Svaka vrst morskog psa nije tako opasna. K tome svaki morski pas imade usta okrenuta prema morskom tlu i ne može da zgrabi čovjeka, ako ovaj ostane mirno i u ravnoj crti na morskoj površini. Smrtni grijeh ne poznaje iznimke; on svagda duši zadaje smrt, kako mu i ime pokazuje. I jao duši, koja premine u smrtnome grijehu. Njega se dakle moramo svi bojati. Isus nas zato ovako opominje: »Ne bojte se onih, koji ubijaju tijelo, a duše ne mogu ubiti, nego se više bojte onoga, koji može dušu i tijelo pogubiti u p a k l u« (Mat. 10, 28). I apostol Pavao kaže: »Radite oko svog spasenja sa strahom i trepetom« (Filip. 2, 12).

Ova je Slovenka bila spremna. Ona se dan prije smrti ispovjedila i ono jutro pričestila. To je bila djevojka, koja je gojila svagdanju sv. Pričest. No vi ćete me upitati: Pa kako joj se moglo što takova dogoditi? — Bog je gospodar našeg života. Sv. Pavao kaže: »Ako živimo ili ako umiremo, Gospodnji smo« (Rim. 14, 8). Nije svaka smrt zlo. Umrijeti u smrtnom grijehu je zlo; to je zla smrt. Ali tko umre bez smrtnog grijeha na duši, taj ima sretnu smrt. Stoga je ova smrt najveće blago, što nam Bog može dati. I kad nam Bog naglo oduzima život, uzima ono što je njegovo, i ništa nam krivo ne čini. Dapače zgodno nas tješi Predslovlje Mrtvačke Mise: Tvojim se vjernicima, Gospodine, život mijenja, a pripravlja se vječni stan u nebesima.« Često su i sveci naglo umrli i mogli su reći s Izaijom: »Vijek je moj presječen kao od tkalca« (38, 12). Pa ipak je »dragocjena u očima Gospodnjim smrt njegovih svetaca« (ps. 115, 6). Dobra je smrt svetaca. Dok se možda njihova rodbina žalosti i plače, svete se duše vesele, što pomoću smrti mogu da pređu u »veselje Gospodina svoga« (Mat. 25, 21) i uđu u »stanove Oca« nebeskog, u lijepi raj.

Štrigova (Jubilej župe). Ovdje je dne 19. augusta o. g. svečano proslavljena 600 godišnjica župe. Prije same proslave, za vrijeme trodnevnice, obavljale su članice jubilejske pohode sa propisanim pobožnostima za postignuće jubilejskih oprosta. Trodnevnicu držao je o. Florencije Forjan, franjevački gvardijan u Zagrebu.

U subotu dne 18. VIII. šest članica nosilo je kip Majke Božje u lurdskoj procesiju k sv. Jeronimu, dok su ostale u društvenoj opravi sa svijećama išle pred kipom i pjevale pjesmu: »Sred te se pećine Marija javi«. Poslije procesije držao je o. gvardijan propovijed o Majci Božjoj i pozivao svu mladež štrigovske župe, neka nasljeduje Bl. Dj. Mariju osobito u kreposti sv. čistoće.

Po podne toga dana sve članice i podmladak društva sa križarima pristupili su k sv. ispovijedi.

Na sam dan proslave društvo i podmladak škol. djevojčica u bjelini sa cvijećem i vijencima u ruci poredane u 4 reda u povorci išle su u procesiji pred preuzv. g. nadbiskupom koadjutorom Dr. A. Stepincem i preuzv. g. biskupom iz Splita Dr. Kl. Bonefačićem i ostalim svećenicima. Kod drugoga slavoluka pozdravila je Preuzvišenoga revniteljica: Hedika Ščavničar lijepim govorom u ime cijeloga društva i predala buket cvijeća.

Najdirljiviji prizor bila je zajednička sv. Pričest društva. Sve članice i škol. djevojčice kao podmladak društva pristupiše k žrtveniku i uz poljubac prstena na ruci preuzvišenoga primahu od njega sv. Pričest. Oko 200 što djece školske što članica pričestio je sam Preuzvišeni g. nadbiskup. Za vrijeme sv. Mise, koju je služio preuzvišeni vani pred crkvom, na priređenom baš za ovu zgodu žrtveniku, stajale su članice na najsvečanijem mjestu i pravile špalir.

Poslije podne priredile su članice akademiju u čast Preuzvišenomu, ali šteta samo da se radi kratkog vremena nije mogao izvesti čitavi program, nego samo pozdravni govor i više deklamacija. — Tako je naše društvo na ovoj velikoj proslavi sudjelovalo, koja će nam ostati u dubokoj uspomeni. Presv. Srce Isusovo, neka blagoslovi našu župu i naše društvo, da bi uzmogle biti sve po njegovu Srcu. *Hedika Ščavničar*, revniteljica.

Ludbreg. Naše Djevojačko društvo, prikazalo je od mjeseca siječnja do lipnja 780 sv. Pričesti. Na Tijelovo primljeno je 33 nove članice. — Drugu nedjelju u mjesecu lipnju, hodočastilo je naše društvo u obližnje selo Apatiju, gdje je kapelica posvećena Presv. Srcu Isusovu. Tom zgodom proslavili su žitelji Apatije 25 godišnjicu opstanka kapele. — Na sastanke dolaze članice redovito. Jedna članica stupila je u samostan ss. Uršulinki u Varaždinu.

Štefica Jambrek, glavarica.

Molve. *Vojska Srca Isusova. — Blagoslov društvenog barjaka i proslava Svete Godine.* — Već lani su u našoj župskoj crkvi bila obnovljena dva oltara. Tako je počela priprava za proslavu Jubileja. Sam Jubilej proslavljen je ove godine. Na rimski način obavljale su se pobožnosti puna tri dana po re-

du, što ga je složio naš zemljak presvij. g. Dr. Mađerec iz Rima. Čitava župa provela je sva tri dana u molitvi Raspetomu Spasitelju. Nije bilo gotovo nijednog čovjeka, koji ne bi sudjelovao kod slave 1900-te obljetnice Spasiteljeve smrti na Križu, po kojem nam je stečeno otkupljenje. Nebrojene sv. ispovijedi i sv. Pričesti govore jasno o tome sjećajući nas upravo dana svetih misija. Završna procesija sa Presvetim bila je najsvečanija manifestacija župe, koja je obnovljena po presv. Srcu Isusovom.

Početak je proslave bio 12. o. mj. Poldanjicu je sv. Misu služio u župnoj crkvi naš zemljak veleč. g. Đ. Paša sa prigodnom propovijeđu za V. S. I. Prije sv. Mise bio je svečani blagoslov našega barjaka. Kumovala je naša dobra i vrijedna dugogodišnja učiteljica Terezija Žnideršić, odgojiteljica svih nas. Lijepom barjaku, kog smo nabavili sami svojim sredstvima, prikopčala je ona divnu vrpcu sa natpisom: Sve za te, presveto Srce Isusovo. Najdirljivije je bilo gledati, kad je 50 ozbiljnih mladih muževa, vojnika Srca Isusova, korporativno stupalo k sv. Pričesti kod poldanje sv. Mise. Sva je crkva osjećala veličinu i pobudnost toga časa.

Dok naši neprijatelji misle, da mi slabimo i da se naši redovi klimaju, Providnost nam daje u ruke barjak presv. S. I. S njim mi hrabro kročimo u dalji boj. Pod njim ćemo stupati ko čvrsti i junački vojnici Krista Kralja vjerni geslu, što nam je kuma stavila na vrpcu, koja resi barjak: Sve za te, presveto Srce Isusovo. *Vojnik Isusov.*

Prikraj (kraj Križevaca). *Posveta novosagrađene crkve.* Dana 22. srpnja bila je ovdje posveta novosagrađene crkvice i novog zvona. Crkvica je posvećena u čast presv. Srca Isusova, a podignuta je doprinosima mješćana, koji je sami i sagradiše. Zvono je pak nabavljeno većinom milodarima, koji su sakupljeni po gradu Križevcima i u samom selu.

Misao za izgradnju kapelice došla je nenadano, i to osnutkom Bratovštine Kršćanskog Nauka, dok je nekoliko dobrih katoličkih duša sela već davno pomišljalo na podignuće sv. Križa na istome mjestu.

Na dan posvete bilo je u selu, a i u samome gradu vrlo svečano. U 9 sati prije podne, poslije svete Mise u župnoj crkvi, bijaše krenula procesija, koju je vodio vlč. g. Fržić, u selo, dok je posvetu obavio vlč. g. Valjak, koji je tom prilikom održao lijepu propovijed. Uz pomoć križevačkog Križarskog Bratstva bijaše procesija vrlo lijepo uređena. U procesiji se osobito isticaše sami mješćani prekrasnim narodnim nošnjama i velikim brojem.

Koliko je podignut kršćanski katolički duh u ovome kraju, pokazalo se taj dan, kada je mnoštvo svijeta nagrnulo u naše vrlo malo seoce (39 kuća), koje će — neka to svatko znade — ostati vjerno Crkvi i narodu.
Mijo Celovec, st. š.

Prikraj (Križevci): Posveta novosagrađene crkvice.

Stravča (Dalmacija). U našu župu na poziv gosp. župnika došao je iz Dubrovnika dne 18. V. o. g. o. Vinko Michieli Isusovac, da održi pučke misije. Narod se tom pozivu rado odazvao tim više, jer se još dobro sjeća onih 22 godina — od 1867. do 1889. — kada su bili dušobrižnici naše župe oci Isusovci, ostavivši u narodu neizbrisivu, blagoslovljenu uspomenu.

U toku ovih sv. misija osnovao je o. Michieli Društvo presv. Srca Isusova za muževe, čiji je predsjednik: Kotić Miho, podpredsjednik: Šarilo Antun i tajnik: Primorac Niko. Nadalje društvo mladića, čiji je predsjednik: Karaman Niko, podpredsjednik: Dabo Niko i tajnik Kaulić Luko. Zatim Društvo žena sa predsjednicom: Vragolov Jelom i podpredsjednicom: Matković Anom.

Jer se župa sastoji od 5 sela, sada osnovano Djevojačko Društvo razdijeljeno je u 5 grana sa 5 glavarica i to za selo Stravča: Baletin Mare; za selo Duba: Grgurević Stane; za selo Brotnice: Miladin Nike; za selo Jesenice: Selak Mare i za selo Šilješki: Mišić Luce.

Kako su rado primili vjernici osnutak tih društava, vidi se po tom, da se upisalo odmah prvi dan u društvo muževa 19, mladića 44, u društvo žena 43, djevojaka 58, u Vojsku Srca Isusova (djeca) 64. Svega 228. To jest jedna trećina cjelokupnog pučanstva male župe Stravče.

Od dana osnutka Društva presv. Srca Isusova očito se vidi početak novog vjerskog života u župi. Svake prve nedjelje obavlja se velika procesija sa Presvetim, na kojoj nastupaju sva društva sa svojim vođama i oduševljeno pjevaju svoje geslo: »Isuse blaga i ponizna Srca, učini srce moje po Srcu Svome!« U svom velikom oduševljenju djevojke se sastaju, da izmole »zlatnu krunicu« ne samo jedanput na mjesec, već svake nedjelje. Inače točno vrše svoju mjesečnu sv. ispovijed i Pričest. Pored toga već se marljivo kupe milodari za barjak presv. Srca Isusova. Ali što je najglavnije, od osnutka društva puno manje ima svetogrdne psovke, ili kako narod ovdje kaže »beštimije«.

Dan 20. V. 1934. epohalni je dan u povijesti Stravče. Ovoga je dana izmoljena u Stravči »Posveta« presv. Srcu Isusovom, ovoga je dana obećana molitvena borba protiv psovke, onoga je dana zavjetovana Njemu vjernost; Njegovom Namjesniku, svetom Ocu Papi i Njegovoj Zaručnici, svetoj Crkvi Katoličkoj, sve do zadnjega časa našeg života. On nam dao pomoći, da to tako i bude, te da sada ovime zaista započne novo, ljepše, svetije, sretnije poglavlje povijesti župe Stravče. *Predsjedništvo.*

Dabar (kod Otočca). *Blagoslov novog oltara Presvetog Srca Isusova.* Mjesna inteligencija i svi župljani podigli su novi oltar Presvetome Srcu Isusovom. Kip Srca Isusovog darovale su gđice učiteljice Šantić Jelena i Marija Sbilinović. Učiteljica Šantić svira na harmonij uz zbor Križarica i djev. društva Presv. Srca svake nedjelje.

Na Petrovo ove godine po podne kod večernice obavljen je najsvečanije blagoslov novog oltara, dobrotom preč. gosp. kanonika dekana Grge Starčevića, koji je izrekao duboku dirljivu propovijed. Nakon blagoslova uz gruvanje topova nosile su djevojke kip Presv. Srca u procesiji. Svečanost je završila sa Tebe Boga hvalimo. Prisustvovali su i pravoslavni uz vidljivo uzbuđenje. Uvedena je mjesečna pobožnost Presv. Srcu.

Madjarevo. Premda smo, gospodine uredniče, daleko od Vas, u blizini Varaždina, ipak treba da se i mi jedamput oglasimo u našem Glasniku S. I. Inače bi mislili da mi u Madjarevu snivamo san pravednoga pa ništa ne radimo za širenje Kraljevstva Božjeg na ovom svijetu. Sa novim veleč. g. župnikom počeli smo sasvim drugi život: Društvo za društvom se osniva, društva koja nisu samo na papiru nego i rade. To zahvaljujemo našemu zauzetomu i revnomu g. župniku. Na 26. kolovoza osnovana je Sveta Vojska. Preko 300 muževa i mladića pristupilo je taj dan pod barjak Srca Isusova. I Djevojačko društvo je osnovano, te se sakupilo pred oltarom Srca Isusova oko 350 djevojaka.

Četrnaesta nedjelja po Duhovima ostat će nam svima u nezaboravnoj uspomeni. Došli su taj dan i oci franjevci iz Zagreba, pa je svečanost bila tim uzvišenija. Poslije podne u 5 sati razvila se krasna procesija sa kipom Srca Isusova. Taj dan bilo je 1500 svetih Pričesti. Živjelo Presveto Srce Isusovo!

Anka Ferenčina, tajnica.

Gdinj (na Hvaru). *Sv. Misije.* Od 9. do 14. VIII. o. Vinko Michieli D. I. držao je sv. misije u ovoj župi. Kroz ove svete dane organizirao je Vojsku Srca Isusova proti psovci. Organizirao je prvi dan škol. djecu; drugi dan djevojke; treći dan žene; četvrti dan mladiće i muževe. Veleč. upr. župe Antičević nastojao je, da misije što bolje uspiju i što bolji plod donesu. Vel. o. Michieli i vel. g. Antičević uložili su sve sile, da se mladež ženska i muška organizira. Zahvaljujući Bož. Srcu Isusovu muška mladež pristupila je k sv. Sakramentima i u Vojsku Srca Isusova. Na 12. VIII. imali smo zajedničku procesiju, da pred svijetom posvjedočimo našu sv. vjeru, obećavajući vjernost sv. Kat. Crkvi. Neka Bož. Srce naplati o. V. Michieliju i vlč. žup. Antičeviću na svemu i blagoslovi sve njihovo zauzimanje. *Miroslava Grzentić*, tajnica druš. S. I.

Luka, Dugi otok (Križarsko slavlje). Na 29. srpnja obavio je posvetu barjaka ovdašnjeg Križarskog Bratstva revni duhovni vođa vlč. don M. Didović. Toga su dana svi članovi pod sv. Misom primili sv. Pričest, a zatim je bilo svečano primanje. Završeno je pjesmom »Do nebesa« i »Tebe Boga hvalimo«. Iza toga se svrstalo 60 Križara u red te pođoše u lijepi »Katolički dom«. Pratili su ih ponosni oci, vesele majke i društvo »Marijine kćeri«. U Domu zaori pjesma »Križari smo«. Slijedio je upravo lijepi i zanosni govor br. E. Šutrine. A slijedeći govor vel. don M. Didovića potresao je našim srcima, mnogima su se oči orosile, osobito roditeljima, a Križari su stajali puni ponosa i oduševljenja. Sjetio se je i vrlog blagopokojnog don Ive Milanja. — Barjaku su kumovali s. Matija Mezičin i brat Ivo Mezičin. *R. B.*

Krapje. Nedjelja 5. kolovoza kod nas je svečano proslavljena. Toga je dana obavljena posveta društvenog nam barjaka. Posvetu je obavio naš revni upravitelj domaći župnik vel. Josip Martinac, a kuma je barjaka bila naša učiteljica gđa Marija Škrljac. Nismo činile nikakovih vanjskih priprava, ipak je narod napunio veliku crkvu i bio do srca ganut, kad je župnik posvećeni barjak predao kumi, a ova društvu. Posebno nam uveličaše proslavu domaći vatrogasci. Poslije sv. Mise pošle smo radosno pod novim barjakom u procesiji na groblje. Tako nas je barjak prvi put poveo tamo, kamo ćemo sve jednom doći. Svoju godišnjicu lijepo smo proslavile u zajednici sa 75 god. lurdskih ukazanja i proglašenjem svetom bl. Bernardice. 11. IV. ov. god. odvedosmo pred oltar na vjenčanje svoju prvu glavaricu Mariju Posavac, a 9. V. otpratismo na vječni počinak Dolficu Špoljar. — Od osnutka svoga, prosvjetno i moralno lijepo djelujemo. Pričešćujemo se prvima nedjeljama, te smo primile 564 naknadnih sv. Pričesti. Crkvu kitimo na udivljenje svih. Dale smo tri put predstavu, svaki put sa dobrim uspjehom. *Anica Orlić*, glavarica.

Taborsko. Opet se javljamo. Pokraj svih poteškoća, a često i prezira, naše djev. društvo S. I. ipak se dobro drži. Obavljamo mjesečnu ispovijed i sv. Pričest. Svake druge nedjelje u mjesecu imademo sastanak, gdje nam drži predavanje i potiče na dobro naš revni i požrtvovni preč. g. župnik. Sada se n. pr. njegovim nastojanjem gradi društvena prostorija, koja nam je manjkala. Samo da se mogu što bolje društva razvijati i napredovati. — Svake prve nedjelje u mjesecu imademo klanjanje Isusu u Presv. Olt. Sakramentu, od 2 do 3 sata po podne. — Ovim putem napominjemo također, da smo 22. srpnja imale vrlo lijepu, ali rijetku svečanost, p r i m i c i j e. Imao ih je vel. g. Pero Halužan, domaći sin. Toj svečanosti smo se veoma radovale i lijepo crkvu okitile. I nastojale smo da svečanost što bolje uspije. Tu je bilo i pjesama i govora i

procesija. Tako i treba. Moramo priznati da su se tom zgodom i naši Križari lijepo istaknuli. Podigli su i okitili slavoluke. *M. B.*, glavarica.

Nova Gradiška. U adventu prošle godine bile su kod nas sv. misije. Tom zgodom osnovano je Djevojačko društvo Presv. Srca Isusova sa 90 članica. Neke dolaze na sastanak po 7—9 km. daljine. Sastanke držimo u samostanu čč. ss. milosrdnica. Sv. Pričesti članice pristupaju svakog mjeseca, a neke i svake sedmice. — Svetkovina Presv. Srca Isusova proslavljena je ove godine svečano. Članice su prisustvovale zajedničkoj s. Pričesti. Bila je svečana služba Božja, a poslije službe Božje posveta Presv. Srcu Isusovu. Taj dan mnogo se i drugog svijeta ispovjedilo i pričestilo. — Od 12. do 16. kolovoza prisustvovalo je na duh. vježbama 18 članica kod čč. ss. milosrdnica u Slav. Požegi. Presveto Srce neka blagoslovi, da napredujemo i nadalje u radu za sv. vjeru i spas duše. *Terezija Jurčević*, glavarica.

Slavonski Brod. N a š e D j e v. d r u š t v o S. I., prikazalo je za sv. Crkvu, sv. Oca papu, te da se iskorijeni psovka u našem narodu sv. Pričesti 2.510, duhovnih sv. Pričesti 2.904, sv. Misa 2.942, pohoda Presv. Sakramentu 4.436, krunica Gospinih 3.499, krunica Zlatnih 3.942, molitava 5.384, žrtvi 4.466, dobrih djela 4.535, molitava za Misije 3.661. — Malo nas sada ima, (neke su istupile) 25 članica i 8 kandidatkinja. Članice su marljive i revne.

Katica Baričević, glavarica.

Daruvar (Svečanosti). Evo i nas, da se nakon odugljeg vremena javimo u našem dragom Glasniku. — 17. lipnja o. g. svanuo nam radostan dan. Taj dan posvetile smo zastavu djevojačkog društva. Posveta je prošlo vrlo svečano. U lijepoj povorci krenule smo u deset sati prije podne sa zavijenom zastavom po našu dičnu kumu Marijinu Kongregaciju gospođa i gospođica u Daruvaru, t. j. do stana nadstojnice Mar. Kongr. gđe Antonije Ferenčić. Tu se nakon pozdrava svrstala povorka, te smo krenule u crkvu na sv. Misu, koju je služio naš vrli duhovni vođa preč. g. župnik Mijo Ettinger, uz asistenciju.

Daruvar: Zastava djevojačkog društva.

Poslije sv. Mise izašle smo pred crkvu, gdje je kod misijskoga križa obavljena posveta zastave. Požrtvovna glavarica našega društva gđica Anica Fuchs zahvaljuje kumi i prisutnima na sudjelovanju i na poklonjenim čavlima za zastavu. A svakako i samoj glavarici ide posebna hvala, jer je čitav barjak sama prekrasno izvezla. Pjevali smo »Našem barjaku« i na koncu sa svima prisutnima »Do nebesa«. Tada je slijedilo zabijanje čavala. Posveti su prisustvovala sva domaća društva, na čelu veliko i malo Križarsko Bratstvo, na čemu im srdačna hvala.

Isti dan proslavljena je druga slava, koja upotpunjuje našu. U 4 sata poslije podne odslužen je svečani blagoslov i tada je iz crkve krenula velika procesija na Kalvariju obližnjeg brdašca, na kojem stoje poznate postaje Križ-

nog Puta. Te su postaje bile vrlo oštećene, dapače neke i porušene, pa su pobožni župljani sabirali i darovali, da se na spomen Muke i Smrti Isusove u 1900 obljetnici njegove neizmjerne Žrtve obnovi to naše svetište. Postavljeni su novi lijepi spomenici i eto trebalo je danas obaviti i tu posvetu. Vlč. O. Anđelko Novak, franjevački gvardijan iz Virovitice, obavio je vrlo svečano posvetu novih spomenika na Kalvariji i održao krasan govor, u kojem je spomenuo i lijepu zgodu, da je prvi put našeg novog barjaka vodio baš na ovo krasno spomen-mjesto posljednjeg Spasiteljevog puta. Poslije obavljenog Križnog Puta, podijeljen je blagoslov, a tada smo u povorci pjevajući krenuli kući.

Ove dvije lijepe slave stoje upisane tintom u ljetopisu naše župe, ali u srcima našim stajati će upisane plamenom živim, dok ćemo biti i živjeti. — Naše društvo broji preko 100 članica. Primamo svake prve nedjelje u mjesecu zajedničku sv. Pričest, a taj dan imademo i sastanke. U crkvi je uvedena svečanost Prvog petka, koja je vrlo obljubljena. U lipnju imademo svaki petak svečanu večernjicu, a crkva je uvijek dupkom puna. — Od 3. do 7. lipnja o. god. imale smo duhovne vježbe zajedno sa Marijinom Kongregacijom. Vodio ih je vrlo lijepo vel. o. Tomo Jagrić, Isusovac iz Zagreba. I time smo se lijepo pripravile za našu posvetu. *Zlata Šandor,* tajnica.

Pregrada (Svečanosti). Ove godine na Petrovo obavljeno je primanje novih članica u Djev. društvo. Župna crkva bila za ovu zgodu uređena i svečano okićena. Iza prigodne propovijedi zavjerilo se opet 28 djevojaka presv. Srcu Isusovu. Na Veliku Gospu imali smo svečanu procesiju od Majke Božje Sutinske u župnu crkvu. U procesiji nosili smo naše dvije krasne zastave, što ih imamo mi i križari. Iza toga bila je u crkvi dirljiva propovijed, koju je izrekao, naš novi kapelan g. Nikola pl. Galović. Zatim je bila svečana sv. Misa, koju je imao vel. g. Ivo Vukina župnik iz Vinagore. Pod Misom je pjevalo naše pjevačko društvo sv. Cecilije sa zborovođom g. Martinom Kostrunom. Tako je završena ova naša svečanost. Članice su revne zahvaljujući preč. g. Pavlu Kranjčiću. *Ruža Gorup,* glavarica.

ZAHVALNICE

Zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom, te pridodati točnu adresu, inače se ne uvršćuje. Svome obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu pošalje uredništvu, a njegovo je, kada i kako će je oglasiti.

Abbazia: P. S. Neizmjerna hvala Presv. Srcu Isusovu za milosti, što mi ih je udijelilo. **Babina Greda:** K. M. Hvala Presv. Srcu, što mi je pomoglo u teškoj stvari i što me oslobodilo od želučane boli, od koje sam već 7 godina trpjela. — M. K. Hvala Presv. Srcu i sv. Anti za sretan porod. — V M Hvala Srcu Isusovu za primljene milosti. **Banja Luka:** B. L. (činovnik) Svesrdna hvala Bož. Srcu i Bl. Dj. Mariji za milosti. **Bedenik:** Zahvaljujem Presv. Srcu i Maloj Tereziji što su mi tri puta bile uslišane molbe. **Beograd:** P. Z. Od srca zahvaljujem Presv. Srcu I. za dane mi milosti. **Bihać:** L. G. Radi pomoći u bolesti zahvaljujem Presv. Srcu I. i Preč. Srcu Marijinu. **Bitolj:** T. A. Božanskome Srcu slava, što me je izbavilo iz bijede. **Brezovica:** P. S. Hvala Bož. Srcu za pomoć u bolesti. **Kansas City:** C. J. Hvala Presv. Srcu, sv. Josipu i sv. Judi, što mi je brat našao opet posla. **Chicago Ill:** S. I. Hvala Srcu Isusovom na pomoći u teškoj nevolji. **Ciglena:** S. R. Čast i hvala Presv. Srcu za mnoge milosti i pomoći. **Cvitanović** (Slunj): P. M. Svesrdna hvala Bož. Srcu, Bl. Djevici, i svecima za nenadanu pomoć u bijedi. **Čazma:** P. J. Žena mi je dobila ranu na nozi. Utekoh se devetnicom Presv. Srcu i žena mi ozdravi. **Čepin:** B. G. Hvala Bož. Srcu za primljene milosti. **Delnice:** A. M. Za primljene milosti i uslišane prošnje. **Desinić:** V. A. Hvala Presv. Srcu za milosti, što mi ih je dalo po zagovoru biskupa Langa. **Detroit Mich.:** M. S. Ozdravila od živčane bolesti. **Dolci** (Feričanci): F. P. Hvala Presv. Srcu što mi je ozdravilo sina Mi-

lana od opasne bolesti krvarenja. **Donja Vrba:** O. L. Milošću Presv. Srca ozdravila rana na ramenu. **Donji Miholjac:** Č. F. Hvala Presv. Srcu za milosti i ispunjenu želju. **Đakovo:** K. M. Teško bolesno dijete ozdravilo. — R. K. Hvala Bož. Srcu i svecima, za primljene milosti. **Farkažić:** Š. M. Presv. Srce mi pomoglo po zagovoru sv. Terezije od Dj. Isusa, da sam našla posla. **Fiume:** H. R. Presv. Srce se smilovalo meni dragoj osobi, da se je ispovijedila na smrtnom času. **Fojnica:** B. F. Hvala Bož. Srcu, što mi je pomoglo u teškoj vremenitoj potrebi. **Gasy, Ind.:** K. I. Bož. Srce mi pomoglo u gospodarskim poteškoćama. **Goričan:** G. T. Zahvaljujem Bož. Srcu I. za dobivenu milost po zagovoru biskupa Langa. **Gospić:** G. M. Zahvaljujem Presv. Srcu, da mi je sin sretno položio ispit. — P. A. Bož. Srce Isusovo mi pomoglo, da sam sretno položila ispit. **Grabarje:** A. A. Srce Isusovo mi pomoglo u teškoj živčanoj bolesti. **Grabrovnik:** K. M. Hvala Presv. Srcu, što mi je kuću očuvalo od velike pogibli groma i što mi je zadnjih godina podijelilo više ozdravljenja. **Granite City, Ill:** D. K. Bož. Srce me ozdravilo od reumatizma 1913., i više nikada ne trpim od te bolesti. **Gregurovec:** T. F. Vječna hvala Presv. Srcu, što je izbavilo moju znanicu od teške bolesti iza poroda. — O. J. Zahvaljujem Presv. Srcu, što mi je muža dovelo na pravi put. **Hankompanija-Vitez:** H. K. U teškoj obiteljskoj neprilici utekoh se Bož. Srcu Isusovu i bijah brzo uslišana. **Hraščina-Trgovišće:** H. K. Zahvaljujem Presv. Srcu za ozdravljenje i za utjehu u tuzi. **Hreljin:** P. T. Hvala Bož. Srcu za udijeljene milosti. **Hrv. Kostajnica:** V. J. Zahvaljujem Bož. Srcu i Majci Božjoj Lurdskoj, što su mi uslišali dvije velike prošnje. **Hrv. Leskovac:** E. B. Srednjoškolka zahvaljuje: Ispunjujući obećanje zahvaljujem se javno Presv. Srcu Isusovom, koje mi je pomoglo, da sam ispit sjajno položila. **Hrv. Primorje:** D. T. Zahvaljujem Presv. Srcu, Majci Božjoj i sv. Josipu za ozdravljenje i uposlenje brata te sretno položeni ispit kćerke. **Ilok:** Š. Z. Zahvaljujem usrdno Bož. Srcu, što mi je pomoglo, da sam sa uspjehom maturirao. **Gundinci:** D. M. Zahvaljujem Srcu Isusovom za mnoge milosti. **Kamenica:** H. M. Iza svršene devetnice pomoglo mi Srce Isusovo u teškoj neprilici. **Kaštela:** C. I. Srce Isusovo pomoglo mi po zagovoru sv. Terezije u teškoj bolesti mile mi osobe. **Klanjec:** N. N. Bila sam teško oklevetana. Učinih devetnicu Srcu Isusovom i bih uslišana. **Kloštar Ivanić:** N. N. Padajući s voza sijena zazvah Presv. Srce i ne dogodi mi se nikakvo zlo. **Komisa:** G. M. Zahvaljujem Srcu Isusovu za sretno uspjelu operaciju. **Kometinci:** J. P. Zahvaljujem Presv. Srcu za nađenu stvar.

Preostale su još mnoge zahvalnice, koje ćemo donijeti u slijedećem broju.

TEČAJEVI DUHOVNIH VJEŽBI U LISTOPADU 1934.

Za muške u Domu na Jordanovcu 110. 15.—19. za svećenike. 21.—25. za križare.

Za ženske u Domu na Vrhovcu 43. 8.—12. za djevojke.

Koji žele prisustvovati kojem tečaju, treba da se 7 dana unaprijed jave. Tečajevi počinju u 7 sati uvečer prvoga od gore spomenutih dana. Kao odšteta za stan i opskrbu za čitav tečaj daje se 120 dinara.

Prijave prima i pute daje:

za muške:
Uprava Doma duh. vježbi
Jordanovac 110. Zagreb

za ženske:
Uprava Doma duh. vježbi
Vrhovac 43. Zagreb

Urednik: Andrija Glavaš D. I.
S dopuštenjem crkvene oblasti izdaju Isusovci u Zagrebu.
Izdavač i vlasnik: Kolegij Družbe Isusove u Zagrebu — A. Alfirević D. I.
Tiskara »Glasnika Srca Isusova« — K. Grimm D. I.

MJESEČNA NAKANA U LISTOPADU.

Ponizi, Gospodine, neprijatelje Crkve na njihovo spasenje.

Posebne nakane za svaki dan.

1 P Remigije. Apostolstvo molitve kod nas.
2 U Anđeli čuvari. Štovanje svetih anđela.
3 S Terezija od M. Isusa. Djeca i sve male duše.
4 Č Franjo Asiski. Franjevci i njihov podmladak.
5 P Placid. Mornari i putnici.
6 S Bruno. Strogi crkveni redovi kod nas.

7 N **20. PO DUH.** Sveta Krunica. Pobožno moljenje krunice.
8 P Brigita. Obraćenje krivovjeraca.
9 U Dionizij. Obraćenje pogana.
10 S Franjo Borgija. Častenje Presv. Sakramenta.
11 Č Nikasije. Crkva u Meksiku.
12 P Maksimilijan. Naši biskupi.
13 S Eduard. Katolički muževi.

14 N **21. PO DUH.** Kalisto. Sv. Otac Papa.
15 P Terezija. Redovnice.
16 U Hedviga. Čednost ženskih u nošnji i vladanju.
17 S MARGARETA M. ALAKOK. Mjes. zašt. Širenje pobožnosti S. I.
18 Č Luka evanđelista. Katolički liječnici.
19 P Petar Alkantarski. Svećenička i redovnička zvanja.
20 S Ivan Kentski. Pouka naroda u vjeri.

21 N **22. PO DUH.** Uršula. Uršulinke i njihov pomladak.
22 P Kordula. Umirući.
23 U Ignacije. Obraćenje istoka.
24 S Rafael arkanđeo. Hrvati u tuđini.
25 Č Krizanto i Darija. Obrtnici i trgovci.
26 P Demetrije. Progonjeni i napastovani.
27 S Sabina. Djevojačka društva.

28 N **23. PO DUH. KRIST KRALJ.** Šimun i Juda. Naši misijonari.
29 P Narcis. Oklevetani.
30 U Alfonso Rodrigez. Duše na putu k svetosti.
31 S Vuk. Naši pokojnici.

Svagdanje prikazanje. Božansko Srce Isusovo! Ja ti prikazujem po bezgrješnom Srcu Marijinu sve molitve, djela i trpljenja ovoga dana u naknadu za naše uvrede i na sve one nakane, na koje se ti neprestano prikazuješ na oltaru. Osobito ti ih prikazujem za sv. Crkvu, za sv. Oca Papu i za sve potrebe, koje su ovoga mjeseca i dana preporučene članovima Apostolstva molitve. Amen.

Oprosti za članove Apostolstva molitve: Potpuni oprost jednoga petka po volji, i još jednoga dana po volji odabranog. Na dan pomirovne sv. pričesti. Na blagdan mjesečnog zaštitnika.

Oprosti za članove bratovštine Presv. Srca Isusova: Potpuni oprost prvog petka ili prve nedjelje, i još jedan po volji odabrani dan.

Opća nakana u studenom: Za one koji naglo umiru. — **Misijska:** Skrajni Istok.

